

Tizenöt éves a Győri Ipartörténeti Alapítvány

TOVÁBBRA IS FŐ CÉL AZ ORSZÁG ELSŐ IPARTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNYÉNEK LÉTREHOZÁSA

A Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara 2005-ben hozta létre a Győri Ipartörténeti Alapítványt, azzal a céllal, hogy a közhasznú szervezet összegyűjtse Győr és vonzáskörzetének ipartörténeti emlékeit, és azokat egy állandó ipartörténeti kiállítás keretében bemutassa. Az induláskor nagy lelkesedéssel megkezdett munka lendülete némileg megtört, ám egy átmeneti időszakot követően az új kuratóriumi elnök, Miklósy Lajos vezetésével ismét aktívan tevékenykednek a kurátorok és az önkéntes segítők. Az elmúlt időszak eredményes kezdeményezéseiről és a tervekről Miklósy Lajos elnök és Andorka Zsolt projektvezető számolt be.

Az idén 15 éves Győri Ipartörténeti Alapítvány legfőbb törekvése egy tudományos és oktatási célokat egyaránt szolgáló interaktív ipartörténeti kiállítás létrehozása, de a megvalósítás és a működtetés hátterének előteremtése messze túlmutat az alapítvány jelenlegi anyagi lehetőségein – mondta bevezetőként Miklósy Lajos kuratóriumi elnök. – Ennek ellenére nem tettünk le arról, hogy ezt a célt előbb-utóbb elérjük, de addig is igyekeztünk több olyan programot megvalósítani, melyek a jelenlegi lehetőségeinkhez igazodnak.

Az alapítvány fontosnak tartja, hogy láthatóvá tegye Győr ipari múltját, ezért kidolgozta és elindította „ipartörténeti emlékhelytábla” projektjét. A program indulása óta már csaknem 20 helyen helyeztek el táblákat régi gyárépületek falán vagy egykori telephelyén, melyeken

egy QR-kód található. A látogató ezt okostelefonjával beszkenelve informálódhat a látottakról. Ehhez kapcsolódóan,

az önkormányzattal közösen ipartörténeti sétát is szerveztek, melyen több százan vettek részt. Az alapítvány szeretné

Egy kisebb ágyú, melyet szintén Győrben gyártottak.

elérni, hogy az egykori emblemikus gyárak, esetleg annak utódjaként működő vállalatok – Alteo, E.ON, Graboplast, Glovita – lehetőséget biztosítsanak az érdeklődőknek a jelenlegi cég megtekintésére, amire több tulajdonos is nyitottnak bizonyult. Nem titkolt cél a magánvállalatoknál meglévő gyűjtemények szervezett formában történő látogatási lehetőségének megteremtése.

Az ipartörténeti emlékekkel kapcsolatos ismeretanyag terjesztésében fontos szerepet játszik az alapítvány internetes oldala – tette hozzá Andorka Zsolt projektvezető. – A www.ipartortenet.hu honlapunk úgy állít emléket a város iparos múltjának, hogy közben egy különleges sétára invitálja az érdeklődőt. A virtuális adatbázis hasznos lehet mindazoknak a turistáknak, kutatóknak és helytörténészeknek, akik szívesen keresik, kutatják, vagy saját információikkal kiegészítve akár gazdagítják is az épített és tárgyi ipartörténeti

GYŐRI Ipartörténeti Alapítvány

emlékeket bemutató forrást. Örömmel számolhatok be arról, hogy ma már egyre több megkeresés és felajánlás érkezik hozzánk a weblapunk olvasóinak köréből.

Az alapítvány munkáját helyi és fővárosi intézmények is segítik. A városi és megyei levéltárral, múzeummal, könyvtárakkal, valamint a budapesti Hadtörténeti Intézet és Múzeummal és a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeummal kialakított kapcsolatnak köszönhetően tudományos igényű ismeretanyaggal szolgálnak az érdeklődők számára. Az alapítvány állandó támogatója az alapító GYMS Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, mely éves költségvetéséből 500.000 Ft-ot különít el erre a célra.

Miklós Lajos elnöktől megtudtuk, az alapítványnak számos terve van a jövőt illetően is. A megkezdett emlékhelytábla-kihelyezési projekt folytatódik, s ehhez kapcsolódóan Győr egész területét felölelő további ipartörténeti emlékhelyeket és túraútvonalakat szeretnének létrehozni. Folytatni kívánják a Győr iparának meghatározó vezetőiről készített portréfilmek készítését és közzétételét is az alapítvány weblapján.

Az alapításának 15. évét ünneplő alapítvány egyik kiemelkedő rendezvénye lesz 2020 novemberében a „Győr a haza szolgálatában” című konferencia, melyen nemzetközi szinten elismert helyi és budapesti kutatók, helytörténészek

Miklós Lajos elnök
és Andorka Zsolt projektvezető

előadásait hallgathatják meg az érdeklődők. A konferencia kiemelt szakmai támogatója a Hadtörténeli Intézet és Múzeum, emellett a Győr-Moson-Sopron Megyei Levéltár, a Győri Városi Levéltár, a megyei könyvtár, valamint a Rómer Flóris Művészeti és Történeli Múzeum is részt vállal a program sikeres lebonyolításában. A konferenciával párhuzamosan időszaki kiállítást szerveznek e témában, elsősorban tárgyi emlékek, dokumentumok, képek, korabeli filmek felhasználásával.

Ugyancsak a tervek között szerepel egy hadtörténeli könyv kiadása. A színes exkluzív kiadvány a Hadtörténeli Intézet és Múzeum szakmai támogatása és társszerkesztői szerepvállalásával készül, témája Győr szerepe a hadigazdaságban, jelesen: Gyárváros és az ágyúgyár megépítése, működése, valamint a Vagongyár és a hadiipari beszállítóként is szerephez jutó győri üzemek (pl. szeszgyár, textilgyárak, Koestlin gyár) hadigazdasághoz kapcsolódó szerepe lenne. A könyv megjelenését a 2021-es Győri Könyvszalonna időzítik.

Andorka Zsolt projektvezető egy igazán különleges relikvia bemutatásának lehetőségéről is beszámolt. Mint elmondta, nemzetközi kapcsolataik révén tudomásukra jutott, hogy a Győri Ágyúgyár lövegei közül több példány Olaszországban még fellelhető. A Hadtörténeli Intézet és Múzeum segít abban, hogy 2021 tavaszán Olaszországból az alapítvány kölcsönkapja és kiállíthassa az egyik, a Győri Ágyúgyárban készült nagy méretű

eredeti löveget, melyből már csak négy lelhető fel a világon.

Az alapítvány fő céljaként említett ipartörténeli bemutatóhely megvalósításához Győrben és vonzaskörzetében már most számos kiemelkedő értéket képviselő gyűjtemény szolgáltathat alapot.

Dunaszegen található Európa egyik legjelentősebb stabilmotor-gyűjteménye. A magángyűjtő, dr. Papp Zoltán szívesen Győrbe hozná üzemképes gépeit, mert a jelenlegi helyen az érdeklődők nagyon nehezen, körülményesen tekinthetik meg az anyagot. Ez a gyűjtemény, továbbá a vagongyári cégtörténeli gyűjtemény, Török József magángyűjteménye, a vállalatoknál még fellelhető ipartörténeli anyagok, a győri múzeum évek óta kiállításra váró anyagai, a

Hadtörténeli Intézet és Múzeum felajánlott hadianyagai, illetve a Közlekedési Múzeum térségünkre vonatkozó anyagai (pl. Botond terepjáró tgl.) megalapozhatják egy Győri Ipartörténeli Gyűjtemény létrehozását, mely egyedülálló lenne az országban – kanyarodik vissza az alapítvány eredeti küldetéséhez Miklósy Lajos elnök. – Konkrét elképzeléseink vannak ennek hatékony működtetésére, de egyértelmű, hogy egy ilyen interaktív – jelentős technikatörténeli értékeket bemutató – gyűjtemény a város támogatása nélkül nem jöhet létre.

A Győri Ipartörténeli Alapítvány nem titkolt célja, hogy olyan értékeket teremtsen a városban, melyek a mindenkori városvezetés céljaival és lehetőségeivel összhangban, Győr fejlődését szolgálják. Ez egybecseng a helyi iparvállalatok igényeivel is, hiszen méltán lehetnek büszkék a XIX. századtól iparvárossá fejlődő település múltjára. Az itt felhalmozott szellemi tőke, és a többi cég esetében kétségtelenül világhírű termékpaletta megérdemli azt, hogy megőrizzük és az utókor számára elérhetővé tegyük. Szakmai oldalról minden adott ahhoz, hogy létrejöjjön egy, az országban egyedülálló ipartörténeli gyűjtemény, mely dicsőséget és elismertséget jelentene a városnak és lakóinak egyaránt. Az alapítvány kuratóriuma bízik abban, hogy az önkormányzat felkarolja ezt a kezdeményezést és megteremtí egy sokak által várt ipartörténeli gyűjtemény létrehozásának és fenntartásának feltételeit.

